

Submission 105

De deconstructie van de Afrikaner identiteit in *Skepeling* van K. Schoeman

Toni Bandov

Universiteit van Zagreb, Zagreb, Kroatië

Volgens Van Coller (2018) vertegenwoordigt de kwestie van identiteit een doorslaggevend onderwerp in de recentelijke Afrikaanse fictie. Na de afschaffing van apartheid volgde een brede tendens van herschrijvingen van de Afrikaner geschiedenis door de kritische confrontatie met het koloniale archief waaruit een schat aan gemarginaliseerde stemmen ontsprong. Binnen dat kader wordt ook de (traditionele) Afrikaner identiteit op de proef gesteld met de bedoeling om een heruitvinding daarvan voort te brengen.

Skepeling (2017), de laatste roman van de Zuid-Afrikaanse schrijver en historicus Karel Schoeman (1939-2017) bespreekt uitvoerig de vroege fase van de Nederlandse kolonisatie van de Kaap. Volgens de auteur vertegenwoordigt het boek een 'historiese improvisasie' die 'êrens in die midde tussen fiksie en niefiksie' staat. Deze openbreking en verschuiving van de historiografie naar het veld van fictie kan in verband worden gebracht met de eisen van Hayden White (2005) voor een 'liberation historiography' die niet huivert voor artistieke vindingrijkheid en creativiteit. Willie Burger (2001) deelt de Afrikaanse literatuur die het verleden (her-)vertelt in twee categorieën in: 1) romans die de officiële Afrikaner geschiedenis ondermijnen en 2) romans die naast het ondermijnen ook een 'positieve zoektocht naar een nieuw verhaal over het verleden' voortbrengen. Schoemans laatste werk kan worden gelezen als innovatieve historiografie die gebruik maakt van literaire middelen om een 'levendigere' wereld te scheppen waarin historische personages een eigen stem krijgen wat in gevestigde historiografie nooit het geval kan zijn zonder attestatie. Bij Schoeman is deze literaire benadering van de vroege koloniale geschiedenis van de Kaap ook een openbreking van de gevestigde Afrikaner geschiedenis. Daarbij worden versteende mythen ontmaskerd en tegelijk een alternatief verhaal geschapen waar de aanvaarding van Afrika centraal staat.